

OPINIA

KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 13 stycznia 2016 r.

w przedmiocie poselskiego projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 163) oraz poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze (druk sejmowy nr 162) wraz z autopoprawką do poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z projektem ustawy - Prawo o prokuraturze podtrzymuje swoje stanowisko popierające trafność rozwiązania wprowadzającego rozdzielenie funkcji Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego wyrażone w opinii z 13 marca 2008 r. w przedmiocie projektu ustawy o zmianie ustawy o prokuraturze oraz niektórych innych ustaw. W ocenie Rady brak jest wystarczających powodów przemawiających za ponownym połączeniem tych funkcji, a podporządkowanie prokuratury Ministrowi Sprawiedliwości z jednoczesnym wyposażeniem go w szereg instrumentów o charakterze nadzorczym niekorzystnie wpłynie na niezależność prokuratorów prowadzących postępowania przygotowawcze.

Rada negatywnie opiniuje art. 19 § 4 projektu, który przewiduje utworzenie w strukturach Prokuratury Krajowej Wydziału Wewnętrznego, tj. samodzielnej komórki właściwej do prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach najpoważniejszych czynów przestępnych popełnionych przez sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury a także wykonywania funkcji oskarżyciela publicznego przed sądem w tych sprawach. Projektodawca nie wskazał w uzasadnieniu projektu argumentów obrazujących skalę tego problemu, ani przekonywająco nie uzasadnił, że dotychczasowy sposób prowadzenia postępowań karnych w tym zakresie wobec sędziów jest nieskuteczny bądź wymaga zdecydowanej reformy i to w tym kierunku. Z uzasadnienia projektu nie wynika również, żeby realna była potrzeba tworzenia takiej jednostki o charakterze specjalnym. Postulowane przez projektodawcę utworzenie takiego Wydziału Wewnętrznego prowadzącego postępowania przygotowawcze wobec sędziów może prowadzić do podważenia zaufania społecznego do wymiaru sprawiedliwości oraz godzić w dobro szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości.

Zastrzeżenia budzi niejasne i ogólnikowe sformułowanie przepisu zawartego w art. 12 omawianej ustawy. Zbyt szeroko ujęto zakres podmiotów, którym mogą być przekazywane informacje dotyczące konkretnych spraw zarejestrowanych w jednostkach prokuratury. Nieostre są również przesłanki udostępniania tych informacji - co w praktyce daje podstawy do arbitralnego podejmowania decyzji w tym zakresie.

Dodatkowo Rada zauważa, że w projektowanym art. 75 § 1 pkt 2 wymogiem powołania na stanowisko prokuratora jest wymóg posiadania nieskazitelnego charakteru. Mając to na uwadze jako zbędne należy ocenić wskazanie w art. 75 § 1 pkt 8 projektu negatywnej przesłanki wyboru wykluczającej powołanie na stanowisko prokuratora osoby, która będąc sędzią i orzekając „uchyliła godności urzędu sprzeniewierzając się niezawisłości sędziowskiej co zostało stwierdzone prawomocnym orzeczeniem”. Pojęcie nieskazitelnego charakteru, o którym mowa w art. 75 § 1 pkt 2 obejmuje niewątpliwie przesłankę z art. 75 § 1 pkt 8.

W pozostałym zakresie Krajowa Rada Sądownictwa nie zajmuje stanowiska odnośnie projektu ustawy Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze oraz autopoprawki do poselskiego projektu ustawy - Prawo o prokuraturze. Projekt ten wykracza poza kompetencje opiniodawcze Krajowej Rady Sądownictwa określone w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, ponieważ nie dotyczy sądownictwa i sędziów.